

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 1630/2025
18.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Ђурица, чланова већа, у парници тужиоца Република Србија, Основно јавно тужилаштво у Нишу, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Чечевић, адвокат у ..., ради одређивања мере заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 459/24 од 29.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 18.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 459/24 од 29.10.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2 682/2023 од 15.08.2024. године, у ставу првом изреке, туженом АА из ... одређена је мера заштите од насиља у породици тако што му је забрањено да даље узнемирава бившу супругу ББ из Ставом другим изреке одлучено је да ће изречена мера заштите од насиља у породици трајати годину дана, уз могућност продужења све док не престану разлози због којих је одређена.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 459/24 од 29.10.2024. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена је првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23 - др. закон), Врховни суд је одлучио да ревизија није основана.

-2-

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 25.03.2023. године, у 12,00 часова, полицијски службеници ОКП Ниш, упућени су од стране дежурне службе ПУ Ниш, на адресу ..., а поводом пријаве ББ, која је пријавила свог бившег супруга АА из ... за психичко насиље у виду претњи да ће је убити, застрашивања, вређања и омаловажавања које траје дужи временски период. Поводом наведеног кривичноправног догађаја, ПУ у Нишу, вршила је процену ризика сходно Закону о спречавању насиља у породици и АА дана 25.03.2023. године, у 13,45 часова изрекла хитну меру привремена забрана учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој у трајању од 48 часова, а која хитна мера је на предлог тужилаштва продужена за још 30 дана почев од 27.03.2023. године у 13,45 часова, решењем судије за претходни поступак Основног суда у Нишу. У вези са наведеном пријавом, тужилаштво је затражило мишљење Центра за социјални рад, а Центар је доставио извештај из ког произилази да је сумарна процена да се десило психичко насиље на релацији АА и бивше ванбрачне супруге ББ, да се жртва није изјаснила да ли жели кривично да гони могућег учиниоца насиља, да је могући учинилац и раније пријављиван за насиље, те да се правне мере забране приласка и контактирања у односу на жртву насиља сматрају целисходним. За овим је Центар за социјални рад Ниш, на захтев Основног суда Ниш, доставио нови налаз и мишљење констатујући да нису у могућности да утврде садашње околности јер нису у могућности да ступе у контакт са жртвом и могућим учиниоцем, уз обавештење да у протеклом периоду није дошло до евидентирања нових пријава насиља. Такође су се изјаснили да су раније изречене мере имале своју сврсисходност.

На основу утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су усвојили меру заштите од насиља у породици, налазећи да за њено постојање постоје оправдани разлози прописани Породичним законом.

Ревизија туженог није основана.

На утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применили материјално право из одредби чл. 197. и 198. Породичног закона и након што су утврдили да је тужени вршио насиље у породици према својој супрузи вређањем и претњом убиством, оценили да је према туженом оправдано одређивање мере заштите од насиља у породици – забрана даљег узнемиравања члана породице на период од годину дана који је оцењен као довољан да би се постигла сврха одређивања те мере, уз могућност њеног продужења.

Чланом 197. став 1. Породичног закона прописано је да је насиље у породици понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство другог члана породице, а насиљем у породици у смислу става 2. тач. 6. овог члана, сматра се нарочито вређање, као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање. Ко се све сматра члановима породице прописано је одредбом члана 197. став 3. наведеног закона. Уколико суд утврди да постоји насиље у породици, овлашћен

је, да у смислу члана 198. Породичног закона, одреди једну или више мера заштите од насиља у породици, којом се привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим чланом породице, које су одређене таксативно, по систему еnumerације, тако да суд није овлашћен да одреди било коју другу меру.

Законска дефиниција насиља у породици омогућава свеобухватну заштиту, спречавање и сузбијање насиља у породици и обухвата све могуће видове испољавања насиља тј. свако дрско, безобзирно и злонамерно понашање којим се угрожавају основне вредности људског бића – његов телесни интегритет, душевно здравље и спокојство. Мере заштите од насиља у породици се изричу због већ испољеног насиља. Извршено породично насиље, јесте разлог за изрицање мера породичноправне заштите, при чему треба имати у виду да породично насиље, по правилу, има узлазну линију у виду облика испољавања и последица које изазива, због чега је неопходно изрицање мера заштите онда када насиље још увек није попримило теже облике. Сврха заштитних породичноправних мера јесте да се њиховом применом спречи поновно извршење насиља у породици, да се обезбеди нужна заштита физичког и психичког интегритета, здравља и личне безбедности члана породице изложеног насиљу, као и да се отклоне околности које погодују и подстичу понављање насиља, односно извршење других видова насиља. Која мера заштите ће се изрећи зависи од конкретне радње која представља насиље у породици, опасности која се том радњом изазива, узнемирености члана породице за тако предузете радње, његове угрожености, као и процене степена опасности од поновљеног насиља.

Тужени је према утврђеном чињеничном стању дана 25.03.2023. године оштећеној претио убиством и изрекао низ увреда, и на тај начин вршењем насиља односно вређањем, дрским, безобзирним и злонамерним понашањем угрозио спокојство и душевно стање бивше ванбрачне партнерке. Код таквог стања ствари, супротно наводима ревизије, и по оцени Врховног суда су се у понашању туженог стекли елементи насиља у породици, па је због опасности од даљег продубљивања конфликта и ризика од ескалације насиља оправдано одређивање мере заштите од насиља у породици - забрана даљег узнемиравања члана породице, поготово што се Центар за социјални рад Ниш изјаснио да су раније изречене мере имале своју сврсисходност.

Нису основани ревизијски наводи да су нижестепени судови погрешно утврдили да је било вербалног насиља над оштећеном јер нема сведока који би тако нешто потврдили, а тужена није дала свој исказ пред судом. Нижестепени судови су приликом доношења одлуке узели у обзир све релевантне околности које су од утицаја на одређивање мере заштите од насиља у породици, укључујући изјаву оштећене коју је дала након штетног догађаја, мишљење Центра за социјални рад Ниш, ценећи при том и ранији однос туженог према оштећеној, што представља довољну чињеничну подлогу за усвајање предложене мере.

Без утицаја су ревизијски наводи да одређивање изречене мере није више целисходно јер тужена не живи у Србији, не одазива се на позиве суда и није заинтересована за исход поступка. Наведене околности нису такве природе да указују на нормализацију односа између бивших ванбрачних партнера, нарочито код утврђене

-4-

чињенице да је оштећена и раније током трајања заједнице живота са туженим, туженог пријављивала за насиље које је током 2017. године кулминирало и физичким насиљем, због чега је била смештена и у Сигурну кућу, те да је психичко насиље у виду упућивања речи непримерене садржине и речи претњи, настављено и након прекида њихове заједнице живота на шта упућује предметни догађај од марта 2023. године и да је тужени био осуђиван због кривичног дела са елементима насиља, што првостепени суд посебно издваја. То што тужена не живи у Србији и нема непосредног контакта са туженим значи да тренутно нема потенцијалног сусрета у ком би могло да се понови насиље, али је и даље неопходно предупредити могуће насиље у ситуацији када се евентуално стекну временско – просторни услови за контакт туженог и оштећене, све имајући у виду да према општем утиску однос туженог према бившој ванбрачној партнерки још увек није рашчишћен на партнерском нивоу, како то констатује првостепени суд.

Дакле, и према оцени Врховног суда овом заштитном мером као најблажом мером заштите од насиља у породици могуће је постићи сврху заштитних породично правних мера, у циљу обезбеђивања бившој ванбрачној партнерки туженог мира, спокоја, безбедности и живота без страха од даљег насиља. Период од годину дана трајања изречене мере је довољан да би се постигла сврха одређивања те мере, с тим да се она може продужити док не престану разлози због којих је одређена.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози о којима ревизијски суд води рачуна по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић